

Handläggare: Lars Ericsson
Telefon: 08/508 11 818

Servicenämnden
2011-11-22

Granskning av persontransporter och skol- skjutsar

Yttrande över rapport från revisionskontoret

Förslag till beslut

Servicenämnden åberopar detta tjänsteutlåtande som sitt yttrande över revisionskontorets rapport.

Teenie Bennerholt
Förvaltningschef

Christer Edfeldt
Avdelningschef

Sammanfattning

Revisionskontoret har granskat hanteringen av persontransporter vid fyra stadsdelsnämnder och av skolskjutsar vid utbildningsnämnden. Syftet med granskningen är att bedöma om nämnderna har en tillräcklig uppföljning och kontroll av kostnaderna för detta.

En rad brister har noterats i de granskade stadsdelsnämndernas hantering av persontransporter. Bland annat saknas rutiner för samplanering av resor och för att kontrollera att fakturerade resor har genomförts. Även inom utbildningsnämnden finns vissa brister.

I rapporten bedöms att serviceförvaltningens uppföljningar har genomförts på ett strukturerat sätt i enlighet med avtalet. Samtidigt påpekas att förfrågningsunderlag och avtal ensidigt fokuserar på skolskjutsar.

Förvaltningen delar revisionskontorets bedömning avseende nämndernas tillämpning och uppföljning av ramavtalet samt instämmer i behovet av påkallade förbättringsåtgärder. Vidare konstaterar förvaltningen att revisionskontoret bedömer att förvaltningens uppföljningar har genomförts på ett strukturerat och avtalsenligt sätt.

I övrigt instämmer förvaltningen i revisionskontorets synpunkter gällande avtalet. Förvaltningen lyckades under förberedelserna till upphandlingen inte i tillräcklig grad klargöra förutsättningarna när det gäller prisbild och framkörningsavgifter samt den samlade behovsbilden för persontransporter. Här ska i sammanhanget framhållas att det är viktigt att förberedelsearbetet kan genomföras tillsammans med sakkunniga från beställande förvaltningar. Detta för att säkerställa att ramavtal tecknas som svarar mot verksamheternas behov. Vidare är detta också en viktig förutsättning för att framtida centralupphandlingar ska bli ändamålsenliga och nå avsedda resultat.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom den administrativa avdelningen i samråd med verksamhetsområde upphandling. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen 2011-11-13. Revisionsrapporten biläggs detta ärende.

Bakgrund

Revisionskontoret har granskat hanteringen av persontransporter vid fyra stadsdelsnämnder och av skolskjutsar vid utbildningsnämnden. Syftet med granskningen är att bedöma om nämnderna har en tillräcklig uppföljning och kontroll av kostnaderna för detta.

Rapporten har överlämnats till servicenämnden för yttrande senast den 30 november 2011.

Revisionsrapporten i sammanfattning

Revisionskontoret har granskat hanteringen av persontransporter vid fyra stadsdelsnämnder och skolskjutsar vid utbildningsnämnden. Syftet med revisionskontorets granskning har varit att bedöma om de fyra stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden har en tillräcklig uppföljning och kontroll av kostnaderna för persontransporter och skolskjutsar.

Persontransporter förekommer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Detta rör sig om personer som har behov av transport för att kunna förflytta sig mellan hemmet och sin dagliga verksamhet. Kommunernas skyldigheter att anordna skolskjuts regleras i Skollagen. Skolskjuts ska anordnas om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafik-

förhållandena, elevernas funktionshinder eller någon annan särskild omständighet. Detta oavsett skolans driftsform.

Revisionskontoret konstaterar att det förfrågningsunderlag som låg till grund för upphandlingen har haft ensidigt fokus på skolskjutsar. Detta går även igen i det avtal som har träffats. Exempelvis anges i avtalets 3§ att leverantörens åtaganden är att tillhandahålla skolskjutsar. Att avtalet även omfattar persontransporter till och från dagliga verksamheter, för personer som omfattas av LSS framgår endast av förfrågningsunderlaget.

Stockholms stad har tecknat ramavtal med fyra transportföretag för persontransporter och skolskjutsar. Enligt revisionskontorets uppfattning är avtalet otydligt vad gäller prissättningen för sent avbokade resor, så kallade bomkörningar. Granskningen visar att priset för bomkörningar skiljer sig åt mellan de olika leverantörerna. Vidare framgår av avtalet att det vid samåkningar inte ska debiteras fler än en framkörningsavgift. Revisionskontorets granskning visar att en av leverantörerna inte alltid ger samplaneringsrabatt utan i många fall debiterar framkörningsavgift för samtliga resenärer i fordonet. Serviceförvaltningen bör tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna komma överens med leverantören om hur de debiterade framkörningsavgifterna ska hanteras, avseende skolskjutsar respektive persontransporter.

Granskningen visar att det vid de fyra granskade stadsdelsnämnderna saknas rutiner och arbetssätt som säkerställer att samplanering av resorna sker. Vidare görs inga kontroller av att restiderna är rimliga i förhållande till resans längd. Det görs heller inte några kontroller av att resorna verkligen har genomförts eller att avbokade resor debiteras på ett korrekt sätt.

Utbildningsförvaltningens två skolor som har ingått i granskningen lägger stor vikt vid att eleverna samåker och system finns för att kontrollera att resorna har genomförts eller att avbokade resor inte debiteras. Vad gäller friskolorna har förvaltningen rekommenderat dem att anlita en leverantör för att få största möjliga samåkningsvinst. Förvaltningen genomför dock inte några kontroller av att resorna till och från friskolorna har genomförts eller att avbokade resor debiteras på ett korrekt sätt.

Serviceförvaltningen har kallat respektive leverantör till två uppföljningsmöten sedan avtalet trädde i kraft den 1 juli 2010. Vid dessa möten tas bland annat antal försenade hämtningar och andra typer av kvalitetsbrister upp. Inte någon av stadsdelsnämnderna har deltagit på dessa möten, vilket har gjort att mötena har haft begränsat värde. Revisionskontoret bedömer att serviceförvaltningens uppföljningar har genomförts på ett strukturerat sätt i enlighet med avtalet och ser positivt på att även kvalitetsrelaterade frågor tas upp.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att stadsdelsnämnderna har en svag intern kontroll när det gäller uppföljning och kontroll av kostnaderna för persontransporter. Utbildningsnämnden har en säkrare hantering. Rutinerna för uppföljning och kontroll av friskoleelevernas skolskjutsar kan dock stärkas. Revisionskontorets uppfattning är att det är angeläget att nämnderna snarast vidtar erforderliga åtgärder i syfte att stärka den interna kontrollen. Nämnderna bör bland annat se över sina beställningsrutiner för att få en bättre samordning av köruppdragen samt kontrollera att resorna är genomförda.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar revisionskontorets sammantagna bedömning avseende nämndernas tillämpning och uppföljning av ramavtalet gällande persontransporter och skolskjutsar samt instämmer i behovet av påkallade förbättringsåtgärder. Det är angeläget att förvaltningarna vidtar åtgärder för att stärka styrningen och den interna kontrollen, exempelvis när det gäller beställningsrutiner för att samordna köruppdragen, kontrollera att resorna är genomförda och att debiteringen är korrekt. Vidare är det viktigt att kvalitetsaspekter följs upp, såsom exempelvis beaktande av brukarnas behov eller bemötandefrågor.

Förvaltningen instämmer i revisionskontorets synpunkter gällande avtalet. Förvaltningen lyckades under förberedelserna till upphandlingen inte i tillräcklig grad klargöra förutsättningarna när det gäller prisbild och framkörningsavgifter samt den samlade behovsbilden för persontransporter. Här ska i sammanhanget framhållas att det är viktigt att förberedelsearbetet kan genomföras tillsammans med sakkunniga från beställande förvaltningar. Detta för att säkerställa att ramavtal tecknas som svarar mot verksamheternas behov. Vidare är detta också en viktig förutsättning för att framtida centralupphandlingar ska bli ändamålsenliga och nå avsedda resultat.

I detta fall valde förvaltningen att ändå genomföra upphandlingen på grundval av det tillgängliga underlaget. Idag är förvaltningens slutsats, med utgångspunkt från avtalsuppföljningarna, att centralupphandling inte ska genomföras utan tillgång till sakkunniga beställare som deltar i arbetet. På denna punkt är förvaltningen nu överlag tydligare i samband med upphandlingarna. Vidare ska formerna utvecklas för hur kravspecifikation tas fram samt hur förvaltningarna görs införstådda med och accepterar vad den innebär.

Förvaltningen konstaterar att revisionskontoret bedömer att förvaltningens uppföljningar har genomförts på ett strukturerat och avtalsenligt sätt. Uppföljningsgrupperna arbetar med att öka samplaneringen och skapa enhetliga och tydliga rutiner för verksamheterna och leverantörerna. Staden och förvaltningen måste kunna vara säkra på att det som beställts också genomförs. Fakturornas innehåll ska ses över och göras tydligare. Grupperna syftar också till att öka samarbetet och kommunikationen mellan de olika aktörerna. I enlighet med revisionskontorets synpunkter i rapporten har förvaltningen, tillsammans

med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna inlett förhandlingar med leverantören i syfte att fastställa hur debitering av framkörningsavgifterna ska hanteras avseende skolskjutsar respektive persontransporter.

Slutligen vill förvaltningen framhålla att det är angeläget att beställande förvaltningar och bolag tar ansvar för att delta och bidrar med sina kunskaper och erfarenheter i samband med förberedelser för centralupphandlingar samt i samband med avtalsuppföljning. Detta är en viktig förutsättning för att staden ska kunna erbjuda kvalitativa tjänster och varor och för att kommunfullmäktiges mål om kostnadseffektiva verksamheter ska uppnås.

Bilaga

Revisionsrapport - Granskning av persontransporter och skolskjutsar